

**Scenariusz zajęć
dla dzieci przedszkolnych
w ramach kampanii
„MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap
oddech”**

**II miejsce
w konkursie na najlepszy scenariusz**

Śląskie.

Scenariusz zajęć proekologicznych - Przedszkolaku złap oddech!

Czas trwania: 30 min

Grupa wiekowa: 6 lat z możliwością dostosowania dla grup młodszych

Autorzy scenariusza zajęć:

Temat zajęć: "Chcemy zatrzymać smog" - czyli o tym co nas zatrzuwa.

Cel główny:

- Aktywizowanie dzieci do proekologicznego stylu życia i przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza.
- Wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci.
- Wspieranie kreatywności i swobodnej aktywności dzieci.

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- Dostrzega, że przyroda jest nieodłącznym elementem jego życia.
- Realizuje zadania według własnych pomysłów i kreatywności.
- Przejawia i rozumie swój udział w współodpowiedzialności o świat przyrody.
- Potrafi współpracować w grupie rówieśniczej
- Wyjaśnić czym jest powietrze
- Wypowiedzieć się na określony temat
- W podać źródła i skutki zanieczyszczenia powietrza

Metody pracy: czynna, słowna, oglądowa, aktywizująca

Formy pracy: grupowa, zbiorowa, indywidualna

Środki dydaktyczne: pacyñka, list, pudełka, kufry, kłódki, klucze, mata do kodowania, kubeczki, obrazki z różnymi osobami, łapki na muchy, pudełka sensoryczne z różną zawartością, jajka niespodzianki z pytaniami, puzzle z obrazkiem klucza i cyfrowym szyfrem, pudełko z oczyszczaczem powietrza, kłódka na szyfr cyfrowy, CD z muzyką, dyplomy.

Przebieg zajęć:

Cześć wstępna:

Nauczyciel wyciąga na środek sali duże pudło. Pyta dzieci czy wiedzą, co się może w nim kryć. Dzieci za pomocą burzy mózgów próbują odgadnąć. Nauczyciel podsumowuje pomysły dzieci, otwiera pudło i wyciąga z niego mniejsze pudełka i kuferki pokazuje je dzieciom i prosi by je otwały. Dzieci zauważają, że pudła są zamknięte. Nauczyciel wyciąga pacynkę i za jej pomocą prosi o pomoc w tajnej misji, od której zależą losy świata. Pacynka opowiada dzieciom, że by nasz świat był czysty i zdrowy muszą uruchomić specjalne urządzenie – oczyszczacz powietrza. Jednak nie jest to takie proste. By go uruchomić muszą jednak otworzyć wszystkie pudła i kufrы oraz wykonać zadania w nich ukryte.

Część właściwa:

1. „Ukryte klucze” - nauczyciel za pomocą pacynki, tłumaczy dzieciom, że następną wskazówką jest w zamkniętym na kłódkę kufrze. Zadaniem dzieci jest odnalezienie zagubionego klucza i otwarcie skrzyni z tajemnicą. Nauczyciel rozkłada na dywanie matę do kodowania razem z kolorowymi kubeczkami. Pod 5 wybranymi losowo kubeczkami nauczyciel umieszcza kluczyki. Dzieci siadają dookoła maty, każde z dzieci losuje karteczkę z specjalnym kodem, który wskazuje lokalizację kubeczka dla niego. Zadaniem każdego dziecka jest odnalezienie swojego kubeczka i zobaczenie, co się kryje pod nim. Gdy wszystkie kubeczki zostaną odkryte, nauczyciel prosi by dzieci, które odnalazły klucze wyszły na środek. Wszyscy wspólnie liczą klucze. Osoby mające klucze, próbują dopasować je do kłódky. W otwartej skrzyni znajduje się list z prośbą o pomoc w złapaniu przestępców, którzy niszczą nasze powietrze, odznaki detektywów dla każdego z dzieci oraz ilustracje przedstawiające „kroniki detektywów smogu”(ilustracje różnych osób).

Uwagi:

- Zadania i kody należy dobrać według obserwacji i wiedzy nauczyciela odnośnie dynamiki i poziomu rozwojowego grupy.
- w przypadku dzieci niepełnosprawnych ruchowo należy pamiętać o właściwej organizacji przestrzeni tak by dzieci miały możliwość wygodnego udziału w zabawie, w przypadku dzieci, które nie mogą sprawnie poruszać się po macie – zalecane jest stworzenie kilku mniejszych mat(rozłożenie ich np. na stoliku) i praca w mniejszych grupach.
- W przypadku dzieci słabo widzących lub nieharmonijnie rozwijających się w tym dla dzieci z spektrum autyzmu, niepełnosprawności intelektualnych itp. należy przygotować większe karty w ewentualności karty wykorzystujące wzmożony kontrast lub kod literowo cyfrowy można

zastąpić kodem koloru i figury. Nauczyciel bądź nauczyciel wspomagający sam decyduje czy zastosować się do niniejszych uwag biorąc pod uwagę specyfikę danej grupy lub dziecka.

2. „łapiemy smogowego przestępcę” – Nauczyciel dzieli dzieci na drużyny- dzieci wcielają się w rolę detektywów smogu. Dzieci w grupach siadają w kółeczku bądź w linii. Nauczyciel wręcza każdej grupie kilka ilustracji przedstawiających różnych ludzi oraz rozdaje każdej osobie packę na muchy. Zadaniem dzieci jest złapanie (pacnięcie packą) przestępcy według opisu nauczyciela. Osoba, która złapie go, jako pierwsza dostaje tytuł super detektywa powietrza. Przykład: pan Andrzej nie segreguje śmieci, tylko pali je w piecu. Z komina jego domu wydobywa się duszący zapach i czarny dym. Niestety go wdychamy. Pan Andrzej chodzi w okularach. Ostatnio widziano go w zielonej koszuli i krótkich spodenkach. Ma rude włosy i wąsy. Gdy wszyscy przestępcy zostaną już wytypowani nauczyciel prosi dzieci o odwrócenie kart na drugą stronę. Znajdują się tam kropki bądź cyfry (w zależności od grupy wiekowej i możliwości dzieci). Dzieci muszą ułożyć je od najmniejszej wartości do największej, w ten sposób dzieci poznają kod do następnych kłódek i pudełka. Każda z drużyn sprawdza na swojej kłódce czy udało się jej poprawnie wykonać zadanie.

Uwagi:

- Należy zwrócić uwagę na zachowanie zasad bezpieczeństwa i na właściwe rozmieszczenie dzieci, tak by nie uderzyły się nawzajem packami.
- Nauczyciel kontroluje tylko pracę dzieci, ich zadaniem jest ocenienie, kto w grupie złapał przestępcę, jako pierwszy. Dzieci w formie eksperymentów testują kłódki.
- Grupy należy dobrać według obserwacji i wiedzy nauczyciela odnośnie dynamiki i poziomu rozwojowego grupy.
- w przypadku dzieci niepełnosprawnych ruchowo należy pamiętać o właściwej organizacji przestrzeni tak by dzieci miały możliwość wygodnego udziału w zabawie (kartoniki na wysokości bioder).
- W przypadku dzieci słabo widzących należy przygotować większe karty w ewentualności karty wykorzystujące wzmożony kontrast.
- W przypadku dzieci słabo słyszących – nauczyciel stosuje się do ogółu przyjętych zasad w pracy z dziećmi z powyższymi trudnościami- stoi najbliżej grupy, w której są dzieci słabo słyszące, kieruje komunikat w ich kierunku, ew. posługuje się kartami obrazkowymi.
- W przypadku dzieci nieharmonijnie rozwijających się w tym dla dzieci z spektrum autyzmu, niepełnosprawności intelektualnych itp. nauczyciel może stosować dodatkowo karty obrazkowe, które będą podporą do opisu nauczyciela np. „ Pan Andrzej chodzi w

okularach”(pokazujemy kartę z okularami), „Ostatnio widziano go w zielonej koszuli i krótkich spodenkach”(pokazujemy kartę z zieloną koszulą i kartę z krótkimi spodenkami). Nauczyciel bądź nauczyciel wspomagający sam decyduje czy zastosować się do niniejszych uwag biorąc pod uwagę specyfikę danej grupy lub dziecka.

3. Zabawa ruchowa rozbijająca inwencję twórczą do muzyki „Zdrowe i chore drzewa”. Dzieci improwizują ruchem do muzyki.

Nauczyciel opowiada historię lasu do muzyki:

Był sobie las, w którym drzewa były bardzo szczęśliwe. Ich konary radośnie szumiły na wietrze, listeczki tańczyły ze sobą. Drzewa oddychały głęboko Świerzym powietrzem. (Muzyka radosna). Niestety pewnego dnia nad miastem nadciągnęła ciemna mgła, która otuliła las. Drzewa nie mogły oddychać, krztusiły się, traciły siły, zaczęły gubić listeczki. (Muzyka groźna, smutna). Drzewa zaczęły wzywać wiatr na pomoc, który słysząc rozpaczliwy krzyk drzew, przybył im z pomocą. Wiatr zaczął mocno dmuchać, przepędzając złowrogą mgłę, która okazała się smogiem. Drzewa czując czyste powietrze zaczęły znów normalnie oddychać, z radości tańczyć i dziękować wiatrowi za pomoc. Nauczyciel za pomocą pacynki chwali dzieci za poprawnie wykonane zadanie i wręcza im klucz do kolejnego pudełka.

Uwagi

- Należy zwrócić uwagę na zachowanie zasad bezpieczeństwa i na właściwe rozmieszczenie dzieci, tak by nie uderzyły się improwizując ruchowo tekst opowiadania nauczyciela:
- w przypadku dzieci niepełnosprawnych ruchowo należy pamiętać o właściwej organizacji przestrzeni tak by dzieci miały możliwość wygodnego udziału w zabawie (nie zderzały się).
- W przypadku dzieci słabo widzących należy umieścić szarfę lub obręcz, w której dziecko będzie się poruszać.
- W przypadku dzieci słabo słyszących – nauczyciel stosuje się do ogółu przyjętych zasad w pracy z dziećmi z powyższymi trudnościami- dzieci stoją blisko nauczyciela, nauczyciel kieruje komunikat w ich kierunku, ew. posługuje się kartami obrazkowymi.
- W przypadku dzieci nieharmonijnie rozwijających się w tym dla dzieci z spektrum autyzmu, niepełnosprawności intelektualnych itp. nauczyciel może stosować dodatkowo karty obrazkowe, które będą podporą do opisu nauczyciela np. Szczęśliwe drzewa (uśmiechnięte drzewo), drzewa chorujące (smutne drzewa). Nauczyciel bądź nauczyciel wspomagający sam decyduje czy zastosować się do niniejszych uwag biorąc pod uwagę specyfikę danej grupy lub dziecka.

4. Zabawa „Pudełka sensoryczne”- zabawa wspierające rozwój sensoryczny wśród dzieci.

Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły, zadaniem dzieci w zespołach jest odnalezienie plastikowych jajek niespodzianek z zagadką tematyczną o powietrzu, w pięć pudełek wypełnionych różnymi substancjami:

- I pudełko wypełnione jest czekoladowym makaronem;
- II pudełko jest wypełnione czerwoną fasolą;
- III pudełko jest wypełnione glutową tą substancją zrobioną z mąki, wody i brązowego barwnika spożywczego;
- IV pudełko jest wypełnione żwirkiem;
- V pudełko jest wypełnione czarnymi piórkami.

Każdy zespół po odnalezieniu pudełeczka z jajka niespodzianki i udzieleniu poprawnej odpowiedzi otrzymują element obrazka przedstawiającego klucz. Co oznacza, że przechodzą do następnego etapu. Nauczyciel za pomocą pacynki wręcza dzieciom klucz, który otwiera kolejne pudełko z zadaniem.

Zagadki o powietrzu.

1. Czy człowiek może żyć bez powietrza? (nie)
2. Czy przedmioty nadmuchane powietrzem się unoszą? (nie)
3. Gdzie znajduje się powietrze? (wszędzie)
4. Czy ruch powietrza wywołuje wiatr? (tak)
5. Czy powietrze jest niebieskie? (nie)

Uwagi

- Zespoły należy dobrać według obserwacji i wiedzy nauczyciela odnośnie dynamiki i poziomu rozwojowego integracji sensorycznej dzieci. Dzieci mające problem z dotykaniem różnych substancji mają, mogą wybrać drużynę (pojemnik, do którego chcą wsadzić ręce).

- Należy zwrócić uwagę na zachowanie zasad bezpieczeństwa i na właściwe rozmieszczenie dzieci przy pudełkach, by wszystkie miały możliwość brania udziału w zabawie, bez przepychania się.

- W zabawie mogą brać udział wszystkie dzieci, włączając w to dzieci z różnego typu dysfunkcjami rozwojowymi.

Część końcowa:

1. Nauczyciel prosi by dzieci ułożyły puzzle z kluczem. Gdy uda się ułożyć ilustrację, nauczyciel prosi by jedno z wybranych dzieci odwróciło ilustrację. Dzieciom ukazują się cyfry.

Nauczyciel pokazuje dzieciom ostatnie największe pudełko, które jest owinięte czarnym materiałem i tańcuszkiem z kłódką. Dzieci kolejno podchodzą i oglądają kłódkę (kłódką z kodem numerycznym).

Nauczyciel pyta czy mają klucz. Za pomocą burzy mózgów dzieci zastanawiają się jak otworzyć pudło. Wybrane dzieci próbują. Gdy zostanie wbity właściwy kod z obrotu obrazka klucza, pudło zostaje otwarte, a oczom dzieci ukazuje się dziwne elektroniczne urządzenie.

Nauczyciel pyta dzieci czy wiedzą, czym jest odnalezione urządzenie. Dzieci wypowiadają się swobodnie na wskazywany temat. Nauczyciel włącza urządzenie, dzieci obserwują jak działa.

Pacynka towarzysząca dzieciom przez całe zajęcia tłumaczy, że jest to oczyszczacz powietrza. Mówi im również, do czego służy. Pacynka zwraca uwagę, że dzieci wykonały misję i pomogły oczyścić powietrze na całym świecie.

Wręczenie pamiątkowych dyplomów. Podziękowanie dzieciom za wspólne odkrycia. Pożegnanie się z pacynką, która wędruje do innego przedszkola by pomóc innym dzieciom w ratowaniu powietrza.

Bibliografia

1. Odowska-Szlachcic B. Terapia integracji sensorycznej. Ćwiczenia usprawniające bazowe układy zmysłowe i korygujące zaburzenia planowania motorycznego. 2010 Wyd. Harmonia
2. Metody aktywizujące i wspierające edukację dzieci w wieku przedszkolnym / Agata Jacewicz; Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku. - Białystok: Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 2011.
3. Elementy muzykoterapii w przedszkolu / Iwona Grenda Wychowanie w Przedszkolu. – 2017
4. Mądrze się bawię, dobrze się uczę: przygotowanie dzieci niepełnosprawnych ruchowo do szkoły / Aneta Jegier. - Gdańsk : "Harmonia", 2007.
5. Gardner H. (2002) Inteligencje wielorakie. Teoria w praktyce. Poznań, Wydawnictwo Media Rodzina

